

WŚRÓD NAS

Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego
w Szczecinie

Nr 2/24 (36) - Kwiecień 2024 r.

ISSN 1643-3440

Program "Wkręć się w rzemiosło"

Klasa Przeposabiająca do Pracy, od jakiegoś czasu, w ramach lekcji, realizowała program prowadzony przez Cech Rzemiosł Różnych w Myśliborzu pod nazwą "Wkręć się w rzemiosło". Od przedstawicieli Myśliborskiego Cechu otrzymaliśmy materiały dydaktyczne w postaci książeczek i kolorowanek na temat różnych zawodów. W ramach akcji przeprowadzony został cykl lekcji na temat specyfiki zawodów rzemieślniczych. Wychowankowie w praktyce poznali

tajniki pracy różnych zawodów. Szyli jak krawcy, piekli jak cukiernicy, przesadzali jak ogrodnicy, a na zakończenie wszyscy wzięli udział w konkursie plastycznym pod tytułem "Wkręć się w rzemiosło". Szczególne podziękowania należą się Starszyźnie Cechu Rzemiosł Różnych w Myśliborzu: p. Janinie Łysakowskiej oraz p. Mirosławowi Jazłowieckiemu, którzy osobiście oceniali prace uczniów.

Małgorzata Brudzińska,
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy TPD, Myślibórz

Dzień Dinozaura w Myśliborzu

26 lutego w kalendarzu przypada "Dzień Dinozaura". W Przedszkolu TPD w Myśliborzu, to nietypowe święto, obchodzone jest z wielką przyjemnością, bo dzieci uwielbiają dinozaury. Z tej okazji odbyły niezwykłą podróż do świata prehistorycznych gadów. Nasze przedszkole zamieniło się w tajemniczy park jurajski.

Realizując temat poświęcony prehistorii, przedszkolaki zgłębiły wiedzę na temat życia dinozaurów. Dzieci obejrzały ciekawe filmy edukacyjne, z których dowiedziały się, jak żyły dinozaury, jak wyginęły i kim jest paleontolog. Przedszkolaki przeprowadziły eksperyment z wulkanem oraz zamieniły się w odkrywców, którzy poszukiwali ukrytych w piasku pozostałości dinozaurów. Nie zabrakło również piosenki o dinozaurach i dinozaurowych zabaw ruchowych.

Karolina Podskalna
Przedszkole TPD w Myśliborzu

Zbliża się czas rozliczenia podatku.

PAMIĘTAJ O NAS

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1,5% PODATKU

KRS 0000133561

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Tel. 665 294 901
e-mail: rzecznik@tpd.szczecin.pl

Problematyka spraw zgłaszanych w 2023 r. do Społecznego Rzecznika Praw Dziecka TPD

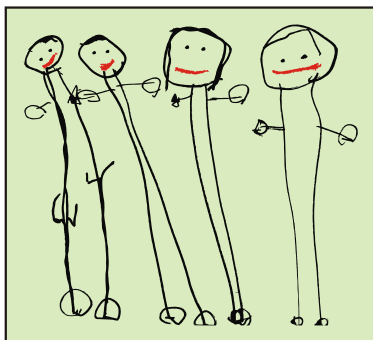
Początek nowego roku, to czas podsumowań, przemyśleń i analiz. To bardzo ważny etap w pracy na rzecz dzieci, ponieważ te wszystkie czynności pomagają usprawnić plan działań na przyszłość. Z Raportu za rok 2023 jasno wynika, że problematyka zgłaszanych do rzecznika spraw jest niemalże taka sama jak w latach ubiegłych. Zainteresowanych tematem odsyłam do zapoznania się ze szczegółami zawartymi w Raporcie z Działalności Społecznego Rzecznika Praw Dziecka TPD oraz zespołu Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny TPD, w ramach zachęty do lektury pragnę na łamach naszego czasopisma przedstawić fragment podsumowujący ów Raport.

Podsumowanie działalności Społecznego Rzecznika Praw Dziecka TPD za rok 2023 ukazuje przekrój problematyki zgłaszanej najczęściej przez rodziców oraz opiekunów dzieci i młodzieży. W dalszym ciągu na pierwszym miejscu znajdowały się problemy dzieci uwikłanych w sprawy rozwodowe ich rodziców. Dotyczyły one w szczególności ograniczonych kontaktów z dzieckiem jednego z rodziców, bądź zgłaszanej niechęci dziecka do kontaktów z rodzicem niesprawnym władzy rodzicielskiej, mającym jednak przyznane prawo do kontaktów. Analizując poszczególne sprawy zaobserwowałam, iż charakterystyczne jest w takich sytuacjach przenoszenie własnych konfliktów małżeńskich na dzieci, czynienie z nich karty przetargowej, swego rodzaju elementu rozgrywki. Wobec takich postaw potrzebne były wielokrotnie rozmowy z rodzicami, krewnymi oraz samymi zainteresowanymi, czyli z dziećmi. Rozmowy z rodzicami, to przede wszystkim uświadomienie im podmiotowości dziecka

oraz nakreślenie jego trudnej sytuacji i narastającej wtedy traumy. Przebieg mediacji, ze względu na swój charakter, wymagał zdecydowanie większego nakładu pracy. W takich przypadkach niezbędne było zaangażowanie psychologa oraz prawnika. Pomoc w rozwiązywaniu wyżej wspomnianych problemów należała do najważniejszych zadań Rzecznika Praw Dziecka TPD.

Rok 2023 to kolejny rok działalności Centrum Wsparcia Dziecka i Rodziny utworzonego przy TPD ZOR w Szczecinie. To odpowiedź na społeczne zapotrzebowanie specjalistycznego wsparcia dziecka i rodziny. Analizując działalność CWDiR, a w szczególności ogromne zainteresowanie kontaktem ze wszystkimi specjalistami, o czym świadczą statystyki zawarte w Sprawozdaniu, można stwierdzić, iż taka forma wsparcia, w obecnym czasie, jest niezbędna. Zatem przed Rzecznikiem Praw Dziecka TPD oraz całym zespołem wiele zadań i trudnych wyzwań na kolejny rok. Przed nami wiele zmian. W sierpniu 2024 r. w życie wchodzi zmieniona ustawa o ochronie małoletnich. Liczymy, że wprowadzone procedury Polityki Ochrony Dzieci znacznie poprawią sytuację dzieci krzywdzonych. Mamy nadzieję, że dzięki tym zmianom skuteczność naszych działań znacznie wzrośnie.

Na zakończenie pragnę dodać, iż pokładam ogromną nadzieję na poprawę sytuacji dzieci w związku z powołaniem na stanowisko Rzeczniczki Praw Dziecka RP Pani Moniki Hornej-Cieślak, adwokatki, działaczki społecznej, osoby, dla której losy dzieci nie jest obojętne. Wierzę, że jej zapał, empatia oraz profesjonalizm znacząco wpłyną na poprawę losu tak wielu krzywdzonych dzieci. A tak po cichu życzę sobie możliwości nawiązania współpracy, tak aby moje działania, tu na gruncie lokalnym, stały się bardziej skuteczne.

Pełna treść Raportu Społecznego Rzecznika Praw Dziecka TPD za rok 2023

Magdalena Wilk,
Społeczna Rzeczniczka Praw Dziecka
Zachodniopomorskiego TPD

Dzieje się w Świerznie

Czas w Placówce Wsparcia Dziennego TPD w Świerznie spędzamy wspaniale. U nas są zabawy grupowe, które zawsze gwarantują dużo śmiechu i dobrą zabawę. Wykonujemy również dużo ciekawych i kreatywnych prac, które dekorują wnętrze naszej placówki. W ostatnim czasie korzystamy z pięknej pogody, chodzimy na spacerki i gramy w piłkę na boisku. Oprócz zabaw, nauki i prac plastycznych mamy również zajęcia kulinarne, na których przyrządzamy różne smakołyki.

Justyna Bott, Wychowawca
Placówka TPD w Świerznie

Pedagog rodzinny w systemie pracy placówek wsparcia dziennego

Fot. Archiwum

Zygmunt Pyszkowski - prezes Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, wice-prezes Zarządu Głównego TPD w Warszawie.

Pod koniec lipca ubiegłego roku w życie weszła nowelizacja ustawy Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego, tak zwana Ustawa o Ochronie Małoletnich, potocznie nazwana „Ustawą Kamilkową”. Dlaczego Kamilkowa? Wszystkim zapewne znany był przypadek małego chłopca katowanego przez najbliższych. Cała Polska była tą sprawą poruszona. Aby nie dochodziło do takich tragedii, przedstawiono projekt ustawy chroniącej dzieci, a ustawę nazwano imieniem tego małego i bezbronnego chłopca. W tym czasie podejmowano wiele dyskusji dotyczących bierności instytucji, których celem jest przecież ochrona małoletnich. To prawda, w tym przypadku system nie zadziałał i oczywistym jest, aby ten system usprawnić. Dla mnie jednak to za mało. W tej społecznej dyskusji zabrakło poruszenia bardzo istotnego tematu, a mianowicie roli rodziny. Podstawową komórką społecznej, której najważniejszym zadaniem jest zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, ochrony i wychowania w miłości. Dlaczego ta i inne rodziny nie spełniają należycie swoich zadań? Dlaczego często pozostawione są same sobie? Czy musi dojść do tragedii, aby całe społeczeństwo zainteresowało się losem krzywdzonych dzieci?

Od wielu lat Towarzystwo Przyjaciół Dzieci swoje działania skupia na pracy z rodziną, poprzez edukację i wsparcie kryzysowych rodzin. Doskonale wiemy, że sytuacja dziecka może zmienić się, przede wszystkim, poprzez lepsze funkcjonowanie rodziny. Na łamach naszego czasopisma, pragnę przytoczyć treść mojego wystąpienia sprzed 2 lat. Słowa wypowiedziane podczas Konferencji w obecnym czasie również są aktualne i nadal ważne.

Idea **Pedagoga Rodzinnego** jako wyodrębnionej instytucji, a zwłaszcza skutecznego narzędzia pracy placówek wsparcia dziennego, w zakresie zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej i instytucjonalnej oraz

ich powrotów do rodzin biologicznych, zrodziła się z doświadczeń Środowiskowych Ognisk Wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz Krajowego Komitetu Wychowania Resocjalizującego, jako brakujące ogniwo wyspecjalizowanej opieki i pomocy pedagogicznej, psychologicznej, społecznej i innej, rodzinie mającej trudności w sprawowaniu właściwej opieki nad dziećmi.

Eliminując przyczyny tkwiące w rodzinie, można zapewnić dziecku szczęśliwe dzieciństwo – spędzone w rodzinie biologicznej. Prawo do poszanowania godności dziecka, jego podmiotowości i roli rodziny jest zawarte w wielu aktach, a w szczególności, ratyfikowanej w formie ustawy przez Polskę, Konwencji o Prawach Dziecka. To w niej zawarte jest prawo dziecka do wychowania się w rodzinie naturalnej, a państwa strony, w tym Polska, zobowiązują się do przestrzegania m. in. tego prawa.

Niestety mimo podejmowania wielu prób urzeczywistnienia tego, zbyt wiele dzieci, ponad 70 tysięcy, wychowuje się poza rodziną, w pieczy zastępczej oraz w instytucjonalnych formach opieki.

Obowiązująca od 11 lat Ustawa o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej (zwana dalej „Ustawą”) daje ogromne możliwości zapobiegania sieroctwu społecznemu. Już sama preambula do Ustawy oddaje sens jej uchwalenia: „Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich, może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – uchwała się co następuje (...)”.

Odnosząc się ogólnie do treści poszczególnych artykułów dotyczących zapobiegania sieroctwu społecznemu dzieci, zawartych w Ustawie, należy stwierdzić, że wyczerpują one możliwość udzielania pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec własnych dzieci. Obowiązek ten, zgodnie z art. 3, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej, we współpracy ze środowiskiem lokalnym (...) i organizacjami społecznymi.

Cały wachlarz wsparcia rodziny, zawarty w art. 8, 9, 10, czyni wójta, jak również burmistrza, prezydenta, jako

bezpośrednich odpowiedzialnych za ich realizację przy pomocy zaangażowania odpowiednich służb pomocowych.

Szczególną rolę przypisuje się podmiotom (stowarzyszeniom) działającym na rzecz dziecka i rodziny, rodzin wspierających, placówek wsparcia dziennego, a także poprzez poradnictwo specjalistyczne, terapie, mediacje, usługi opiekuńcze dla dzieci, pomoc psychologiczną i prawną. Tylko w szczególnych przypadkach – poprzez przydzielenie asystenta rodziny. Wsparcie powinno być udzielane poprzez prowadzenie grup wsparcia, w tym również rodzinom, których dzieci zostały czasowo umieszczone w pieczy zastępczej.

Należy jednak zastanowić się na ile z tych wymienianych form wsparcia jak: analiza sytuacji i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu rodzinnego, włączenie organizacji pozarządowych, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, podnoszenia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny, pomoc w integracji rodziny, przeciwdziałania marginalizacji i degradacji rodziny, dążenie do reintegracji rodziny – przetrada się w działania dostępne dla rodziny, zwłaszcza gdy ma już trudności, a jeszcze nie jest klientem Pomocy Społecznej, w tym nie objętą jeszcze ani opieką pracownika socjalnego, a tym bardziej asystenta rodziny.

Kluczową rolę w osiągnięciu efektywnego wsparcia rodziny na tym etapie, a także całego systemu pieczy zastępczej, w tym zwłaszcza zapobieganiu umieszczenia w pieczy i powrotu dzieci do rodziny biologicznej, mogą odegrać placówki wsparcia dziennego, zarówno o zasięgu gminnym jak i ponadgminnym, w tym zatrudnionych w nich Pedagogów Rodzinnych.

Częstym zjawiskiem jest to, że osoby decydujące o formie pomocy rodzinie wkraczają zbyt późno i chętnie korzystają z możliwości odizolowania dziecka od rodziny i umieszczenia dziecka w zastępczych formach opiekuńczych bądź instytucjonalnych. Rzadko poszukuje się możliwości wsparcia rodziny własnej dziecka, a przecież dziecko dorasta i rozdzielenie z rodziną jest faktem nieodwracalnym - nigdy już nie będzie dzieckiem. Nie wszyscy chcą zrozumieć, że stworzenie możliwości pozostawienia dziecka w rodzinie zawsze będzie wyrazem większej troski o jego dobro.

Rodzina zastępcza, czy placówka, nawet dobrze prowadzona, pozbawiona jest istoty fenomenu **RODZINY** i tak samo, jak rodzina dysfunkcyjna, reprodukuje mniej lub bardziej dysfunkcyjnych przyszłych rodziców. Próba naprawy tej sytuacji jest uaktualniona nowelizacja Ustawy, poprzez kierowanie dzieci w pierwszej kolejności do rodzinnej pieczy zastępczej. Nadal jest to jednak oderwanie dziecka od rodziny biologicznej. Nadanie większej roli pracy, nie tylko z dzieckiem, ale i z ich rodzicami,

w formie grup wsparcia poprzez placówki wsparcia dziennego oraz działającego w ramach tej placówki nowego zawodu rynkowego Pedagog Rodziny, może dać pożądane efekty.

Osobnym faktem jest zbyt duża ilość gmin i powiatów w Polsce, które nie prowadzą ani jednej lub znikomą ilość placówek wsparcia dziennego. Brak jest również spójnej polityki powiatowej pracy z rodziną biologiczną, której dzieci czasowo umieszczone są w pieczy zastępczej. Powiat zajmuje się prowadzeniem pieczy zastępczej i instytucjonalnej opieki nad dzieckiem, ale rodziną biologiczną zajmuje się, a przynajmniej powinna, gmina. Największe zaufanie rodziny mają, nie do instytucjonalnych form pomocy rodzinie, ale do placówek prowadzonych przez stowarzyszenia.

Próbę poszukiwania naprawy tej sytuacji podjął się Zachodniopomorski Oddział Regionalny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie poprzez wypracowanie, wraz z Instytutem Badań Edukacyjnych w Warszawie, nowego zawodu rynkowego Pedagog Rodziny, w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Aktualnie oczekuje się na ostateczną akceptację tego zawodu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Pedagog Rodziny, z racji istoty swej funkcji, działa szczególnie dla dobra dziecka. Uwzględniając naturalną potrzebę wychowania się w środowisku rodzinnym, zapewnia pomoc dziecku poprzez oddziaływanie na jego rodzinę. Jest to uzupełnienie systemu pozamaterialnej i instytucjonalnej pomocy społecznej, w zależności od problemów, posiłkując się specjalistycznym poradnictwem psychologiczno-pedagogicznym. Pedagog rodzinny jest partnerem innych służb pomocowych, pedagoga szkolnego, kuratora sądowego, pracownika socjalnego czy asystenta rodziny.

Wychowawca, zatrudniony dotychczas w placówce wsparcia dziennego, podejmując działania tylko w stosunku do dziecka, nie znający środowiska rodzinnego, nie jest w stanie w pełni zrozumieć zachowań dziecka, a co za tym idzie - nie może wpłynąć na zmianę jego negatywnych zachowań. Co jednak najważniejsze nie potrafi w pełni pomóc potrzebującemu dziecku i uchronić przed odizolowaniem go od rodziny naturalnej. Dlatego praca z całą rodziną oraz kompleksowe wsparcie i zmiany negatywnych zachowań, może przynieść wymierne, twarde rezultaty.

Z długoletniego doświadczenia wynika, że Pedagog Rodziny to wciąż nowe spojrzenie na potrzeby dziecka i rodziców, a więc całej rodziny. Żadna inna funkcja systemowo-instytucjonalna nie jest w stanie, tak intensywnie i skutecznie, zbliżyć się do kłopotów wychowawczych dziecka i głównego źródła kryzysu w

Wizyta policjantów w Suchaniu

Pod koniec lutego policjanci z Komisariatu Policji Szczecin Dąbie, Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie, gdzie pracuje mama jednego z naszych wychowanków, odwiedzili dzieci z przedszkola w Suchaniu. Podczas spotkania mundurowi przypomnieli najmłodszym o numerze alarmowym, z którego należy korzystać w sytuacji zagrożenia. Tematem spotkania było przede wszystkim bezpieczeństwo, a także poznanie tajników policyjnej służby. Każde dziecko mogło obejrzeć z bliska kajdanki, tarczę ochronną, a także przymerzyć policyjną czapkę. Było to bardzo ciekawe spotkanie. Na zakończenie przedszkolaki wręczyły funkcjonariuszom, własnoręcznie przygotowaną laurkę oraz wykonały pamiątkowe zdjęcie.

Edyta Ważna, Dyrektor
Niepubliczne Przedszkole TPD "Słoneczko" w Suchaniu

Bal karnawałowy w Chomętowie

Na początku lutego, w naszym przedszkolu mieliśmy dwa powody do świętowania. Tego dnia świętowaliśmy długo wyczekiwany Bal karnawałowy oraz Międzynarodowy Dzień Pizzy. Dzieci przyszły do przedszkola przebrane za superbohaterów, zwierzątka, księżniczki, stróżów prawa, kosmonautów, rolników itp. Tańcom i zabawom nie było końca, a radość

dzieci nie do opisania. Atrakcjom tego dnia towarzyszyły zaproszone przez nas panie: Karolina i Ludmiła z Trzebiatowskiego Ośrodka Kultury, które bardzo nam pomogły. Poczęstunkiem w głównej mierze była właśnie pizza, za którą dziękujemy zaangażowanym rodzicom.

Edyta Rogowska
Niepubliczne Przedszkole TPD "Słoneczko" w Chomętowie

Walentynki w Sobiemyślu

Walentynki w przedszkolu to święto miłości w różnych wymiarach, wzajemnego szacunku, życzliwości, radości i uważności na drugiego człowieka. Bawiąc się waleńkowo mamy nadzieję, że te wszystkie wartości dzieci zabiorą ze sobą w przyszłość.

Małgorzata Kowalczyk-Paszkowiak, Rozalia Weis
Przedszkole TPD w Sobiemyślu

Zakładamy zielony ogródek

Za oknami jeszcze zimno, a my już przyspieszamy wiosnę zakładając zielony ogródek. Dzięki zaangażowaniu rodziców, dzieci zgromadziły potrzebne przybory (pojemniczki, doniczki, konewki, ziemię i nasionka).

Przed przystąpieniem do pracy poznały warunki potrzebne roślinom do wzrostu. Następnie, w małych grupkach, siały rzęduche, szczypiorek, kiełki rzodkiewki, sadziły cebulkę. Po zasianiu i podlaniu rośliny zostały umieszczone w kąciku przyrody, a dzieci muszą pamiętać o ich podlewaniu oraz obserwować ich wzrost. Kiedy wyrosną będą źródłem witamin na kanapkach.

Jolanta Szymczak, Marta Bus i Ula Polańska
Niepubliczne Przedszkole TPD w Chwarstnicy

Laurka na Dzień Babci i Dziadka

Laurka na Dzień Babci i Dziadka to piękna akcja dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego TPD w Przelewicach. Wiemy, że każdy, nawet najmniejszy gest ma znaczenie i wielką moc. Dlatego piękne laurki, wykonane przez naszych podopiecznych trafiły do mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Pyrzycach.

Celem inicjatywy było zachęcanie dzieci do niesienia pomocy tym najstarszym, jak również budowanie więzi między pokoleniami oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za drugą osobę. Mamy nadzieję, że tymi laurkami wywołaliśmy choć odrobinę uśmiechu.

Justyna Osipowicz, Kierownik, Wychowawca
Placówka TPD w Przelewicach

„One są wśród nas” - Poradnik dla pedagogów i opiekunów

Do trzech razy sztuka, czyli przemoc rówieśnicza. - część 1. z 3

Odcinek 14

Trzy role, cechy i skutki w przemocy rówieśniczej.

Przemoc rówieśnicza (ang. bullying), to zjawisko, którego doświadczają dzieci i młodzież ze strony swoich rówieśników lub też uczniów z wyższych klas. Przemoc prowadzi do trwałych szkód emocjonalnych i psychicznych, bez względu czy jest się osobą stosującą, czy doznającą przemocy. Szkody ponoszą również pozostali uczestnicy tego zjawiska, tj. świadkowie.

Osoby stosujące przemoc czują się bezkarne, wzmacniają swoją pozycję, nie spotykając się ze sprzeciwem otoczenia. Może to być ktoś, kto wykazuje zachowania impulsywnie, ma niską samokontrolę, niski próg frustracji, trudności z przystosowaniem się do norm i zasad, potrzebę dominowania. Przemoc może być sposobem na osiągnięcie celu osób zbuntowanych, nieposłusznych, agresywnych zarówno wobec rówieśników, jaki i wobec dorosłych. Zauważyć można u nich: wyraźnie obniżony poziom empatii, pewność siebie, łamanie prawa. Czynnikiem takich zachowań może być przebywanie w zdemoralizowanym towarzystwie, stosowanie używek, brak poprawnych wzorców społecznych, ale również bycie świadkiem przemocy oraz bycie ofiarą przemocy.

Skutki dla osoby stosującej przemoc - utrwalenie i przeniesienie zachowań przemocowych, powtarzanie zachowań przemocowych w dorosłości, konflikty z prawem, pobyty w ośrodkach zamkniętych, niska samoocena rekompensowana wysoką agresją, poczucie winy i braku możliwości zmiany, poczucie osamotnienia, presja odgrywania dominującej roli.

Przemoc karmi się biernością otoczenia.

Osoby doznające przemocy boją się, wstydzą się, nie wiedzą jak zareagować, godzą się z sytuacją, czują beznadziejność, bronią się, atakują, wchodzą w rolę ofiary-sprawcy. Może to być każde dziecko, nastolatek i dorosły. Mogą to być cechy fizyczne, płeć, orientacja seksualna, narodowość, religia. Może to być status społeczny, ubóstwo, zachowanie, sposób ubierania, zainteresowania, wyniki w nauce czy też choroba lub zaburzenie. „Inność” może być dostrzegana u członka rodziny, np. cechy fizyczne rodzica, zajęcia

zawodowe/społeczne rodziców, zajmowane stanowisko czy brak zatrudnienia. Każdy może stać się ofiarą przemocy, bo wymienione czynniki to przykłady, które mogą być tylko pretekstem dla osoby stosującej przemoc do dręczenia, upokarzania i uprzykrzania życia upatrzonyj ofiary.

Skutki dla osoby doznającej przemocy - smutek, zmienność nastroju, poczucie poniżenia, zaburzenia psychosomatyczne, częste zwolnienia lekarskie, wagary, zaburzenia koncentracji uwagi, pogorszenie osiągnięć w nauce, fobia szkolna, uszkodzenia ciała, autoagresja, zaburzenia lękowe, obniżenie samooceny, obniżenie poczucia własnej wartości, używanie środków psychoaktywnych, depresje, myśli i próby samobójcze, samobójstwa.

Przemocy może doświadczyć każdy z nas, bo cechuje nas inność.

Świadkowie przemocy często ją bagatelizują, boją się, nie wiedzą jak zareagować, wspierają sprawcę, reagują, przeciwstawiają się sprawcy przemocy. Taką rolę odgrywają: uczniowie, koledzy, nauczyciele, rodzice czy inne przypadkowe osoby, będące w pobliżu wydarzeń. Czasem świadkowie nie reagują na przemoc, licząc, że zrobi to ktoś inny (rozproszona odpowiedzialność). Niestety, nigdy nie ma pewności, że inna osoba, będąca świadkiem przemocy, zareaguje odpowiednio. Jeśli świadkowie zareagują wspólnie, to mogą przezwyciężyć własne obawy i skutecznie wesprzeć osobę doznającą przemocy rówieśniczej.

Skutki dla świadka przemocy - trudność z określeniem swojej roli w zdarzeniu, trudność ze zrozumieniem związanych z tym emocji, wyuczenie się obojętności, utrwalanie biernej postawy wobec agresji, przyzwolenie na przemoc, trudność odróżniania konfliktu od agresji, odczuwanie przymusu wspierania silniejszego, by ochronić siebie, stanie się ofiarą sytuacji, kimś bez prawa głosu, poczucie niepewności, zagrożenia, poczucie winy, doznawanie przemocy pośredniej.

Brak reakcji świadka przemocy, to wzmacnianie sprawcy przemocy.

Joanna Rysz, Trener Umiejętności Społecznych
Specjalistyczna Placówka ADHD i ZA TPD w Szczecinie

Walentynki w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym TPD w Myśliborzu

Jak co roku, w naszym Ośrodku, obchodziliśmy Walentynki. Wyjątkowy dzień wyrażania sympatii, przyjaźni, szacunku i podziwu. Dzień ten wpisał się już na stałe w harmonogram szkolnych imprez i uroczystości. Co roku staraliśmy się, aby ten dzień był wyjątkowy. Tradycyjnie zorganizowano pocztę walentynkową. Skrzynki, które umieściliśmy na szkolnych korytarzach wykonali uczniowie klasy

PdP. Uczniowie, którzy chcieli przekazać życzenia swoim sympatiom, kolegom czy przyjaciółom, kilka dni wcześniej solidnie pracowali i wrzucali własnoręcznie wykonane kartki walentynkowe, właśnie do tych skrzynek. Podczas wspólnego spotkania otworzyliśmy obie skrzynki. Powiem Wam, że pękały w szwach! Nie zabrakło wyrazów sympatii pod adresem koleżanek i kolegów, ale także nauczycieli i

pracowników naszego Ośrodka. Wszyscy odbiorcy byli mile zaskoczeni. Potem ruszyliśmy w tany! Podczas Walentynki obowiązywał ubiór w kolorze czerwonym, a walentynkowe dekoracje ozdobiły klasy. Niepowtarzalna atmosfera szkolnych Walentynek pozostanie z pewnością na długo w pamięci wszystkich uczniów i nauczycieli.

Małgorzata Brudzińska,
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy TPD, Myślibórz

Ochrona i bezpieczeństwo dzieci to nasz wspólny interes

Pod koniec lutego, w Szczecinie, doszło do ciekawego wydarzenia. Z inicjatywy p. Marcina Kowalskiego, dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, zorganizowano dwa spotkania pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie z dyrektorami szczecińskich placówek oświatowych, na które zaproszenie otrzymało również Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Celem spotkań było zbliżenie i wzajemne poznanie instytucji zajmujących się edukacją oraz wsparciem dziecka i rodziny. To przełomowe wydarzenie podkreśliła pani wiceprezydent Lidia Rogas, która otwierała oba spotkania, ponieważ tylko interdyscyplinarne podejście do problemu przemocy i trudnej sytuacji dzieci przynosi wymierne efekty. Na spotkaniu zaprezentowano zakres funkcjonowania poszczególnych działów MOPR i przedstawiono ewentualne formy współpracy ze szkołami. Omówiono zakresy obowiązków pracowników

socjalnych, asystentów rodziny, Działu Pieczy Zastępczej oraz Działu Interwencji Kryzysowej. Głos zabrał także p. Zygmunt Pyszkowski, Prezes Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, który w swym obszernym wystąpieniu zaprezentował rolę placówek wsparcia dziennego oraz funkcję pedagoga rodzinnego jako ogniwa wiążącego współpracę wszystkich instytucji działających na rzecz ochrony dzieci. Natomiast p. Marcin Kowalski zapowiedział, że zamierza w przyszłości zorganizować cały cykl spotkań z oświatą, tym razem w szerszym gronie, czyli włączając w nie pedagogów szkolnych oraz szkolnych psychologów. Gratulujemy wspaniałej i tak bardzo potrzebnej inicjatywy.

Magdalena Wilk,
Społeczna Rzecznik Praw Dziecka TPD

Jak minął luty w Przelewicach

Miesiąc luty upłynął w naszej placówce pod hasłem "Razem możemy więcej - jak być dobrym przyjacielem". Nasze zajęcia miały na celu uświadomienie potrzeby przyjaźni i jej znaczenie w życiu każdego z nas. Poznaliśmy określenia dotyczące różnych, pozytywnych uczuć, chętnie wypowiadaliśmy się na temat "Czym jest przyjaźń w życiu człowieka?", "Czy są nam potrzebni przyjaciele?". Zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem różnych technik aktywizujących oraz w oparciu o literaturę. Na podsumowanie tej ważnej tematyki wykonaliśmy portrety naszych przyjaciół. Czas na naszej placówce upływa nam na odrabianiu prac domowych, jak również na aktywnym spędzaniu czasu na hali gimnastycznej i wspólnych grach.

Justyna Osipowicz, Kierownik, Wychowawca
Placówka TPD w Przelewicach

Luty w Łące

Miesiąc luty obfitował w zajęcia kreatywne. Przygotowywaliśmy: walentynkowe kartki, exploding boxy oraz serca z origami. Wykonaliśmy przepiękne kwiaty z krepiny, które wykorzystaliśmy do udekorowania Placówki. Korzystając z pięknej pogody, spędzaliśmy czas na spacerach i zabawach na placu zabaw.

Anna Matuszak, Kierownik, Wychowawca
Placówka TPD w Łące, gm. Stepnica

Dzień Matematyki w Pęzinie

Matematyka kształtuje i uczy dzieci. Jest fundamentem logicznego myślenia. Pełni ważną funkcję w procesach poznawania i rozumienia otaczającego świata. Dzieci nigdy nie są za małe na spotkanie z matematyką. Z okazji Dnia Matematyki przygotowano dla dzieci wyjątkowe, matematyczne zajęcia. Celem takich zajęć jest wpływ na

intelektualny rozwój, dzięki czemu dzieci lepiej poznają i rozumieją otaczający świat. Przedszkolaki brały udział w zabawach. Wszystkie zadania jakie dzieci wykonywały pokazały, że matematyka może być ciekawa, przyjemna, a przede wszystkim daje dużo radości. Dzień upłynął w wesołej atmosferze, a wszystkie grupy poradziły sobie znakomicie.

Marta Grodecka, Patrycja Drózdź, Barbara Piętka
Niepubliczne Przedszkole TPD w Pęzinie

Poznajmy Przyjaciół Dzieci - Jacek Janiak

Tak wiele osób zaangażowanych jest w niesienie pomocy dzieciom. Często ich nie znamy, nie zdajemy sobie sprawy, ile wysiłku wkładają, by zmieniać świat na lepszy. Dlatego też postanowiliśmy na łamach naszego czasopisma rozpocząć cykl charakterystyk najwybitniejszych postaci współpracujących z naszą organizacją, prawdziwych przyjaciół dzieci. Prezentację wybitnych postaci, zaczynamy od przedstawienia biografii p. Jacka Janiaka.

Jacek Janiak to rodowity szczecinianin. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie. W 1994 roku rozpoczął pracę w Szkole Podstawowej nr 53 na stanowisku nauczyciela wychowania technicznego. Następnie pracował w Dziale Imprez w Pałacu Młodzieży w Szczecinie, a nieprzerwanie od 2008 roku pracuje na stanowisku dyrektora Domu Kultury „Słowianin”. W trakcie swojej pracy był inicjatorem wielu bardzo udanych lokalnych projektów, których nadrzędnym celem było zawsze dobro dziecka. Były to działania związane ze świętami dziecięcymi, niesieniem pomocy osobom starszym, biednym czy też chorym. Był inicjatorem wielkiego wydarzenia, jakim było zaproszenie do Szczecina na 14-dniowy pobyt grupy 100 dzieci ormiańskich, które ucierpiały w trzęsieniu ziemi w Armenii. W pracach organizacyjnych uczestniczył ówczesny Kurator Oświaty, p. Zygmunt Pyszkowski, obecny prezes Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. W 1990 roku decyzją rządu Armenii p. Jacek został wyróżniony Medalem Miłosierdzia.

Od 1993 roku p. Jacek jest organizatorem znanej i lubianej dziecięcej imprezy „Brzdąc” organizowanej z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Impreza zazwyczaj odbywa się w Teatrze Letnim i jest dedykowana najmłodszym mieszkańcom naszego miasta. Pan Jacek jest również pomysłodawcą nagrody „Brzdąc”, którą przyznają dzieci pełnoletniemu mieszkańcowi naszego miasta, który zdaniem dzieci i dla dzieci zrobił coś wyjątkowego i niepowtarzalnego. W Szczecinie jest już 30 laureatów, a jednym z nich jest również p. Jacek. W tym zaszczytnym gronie zasiada obecny prezes Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, p. Zygmunt Pyszkowski.

Za co dzieci lubią Pana Jacka? Dzieci lubią go za organizację spotkań ze Świętym Mikołajem, który od 1989 roku regularnie przybywa do Szczecina. Corocznie 6 grudnia, zazwyczaj w hali Szczecińskiego Domu Sportu, odbywają się imprezy „Mikołajki”, w których uczestniczą wychowankowie ośrodków opiekuńczo-wychowawczych, fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz dzieci, dzieci objętych opieką Caritas, PCK i Polskiego Komitetu Opieki Społecznej, a od kilku lat również dzieci z terenów wiejskich. W trakcie imprez dzieci prezentują też swoje umiejętności artystyczne, a na zakończenie

Święty Mikołaj wręcza wspaniałe prezenty. W tym szczególnym dniu nie zapomina również o najmłodszych pacjentach szczecińskich szpitali, do których dociera z wymarzonymi paczkami świątecznymi.

Pan Jacek jest pomysłodawcą i organizatorem międzynarodowego turnieju piłki nożnej „Szczecin Cup”, w którym każdego roku uczestniczy 240 młodych piłkarzy z kraju i Europy.

Pan Jacek jest inicjatorem wielu akcji charytatywnych na rzecz dzieci w Ukrainie, Gruzji i Litwie. Zbierał fundusze na rzecz budowy Wiejskiego Ośrodka Kultury w Skajsterach, niedaleko Wilna. Był również

inicjatorem zbiórek pieniędzy na rzecz chorych dzieci, na budowę basenu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach oraz modernizację Szpitala Dziecięcego w Szczecinie.

Pragniemy nadmienić, że na wszystkie działania prospołeczne p. Jacek pozyskuje duże środki finansowe. Bardzo dobrze porusza się w środowisku lokalnym, współpracując z organami administracji publicznej, instytucjami samorządowymi oraz organizacjami działającymi na rzecz dzieci.

Pan Jacek za swoją empatyczną postawę i ogromne zaangażowanie w pracę na rzecz dzieci został wyróżniony najważniejszym odznaczeniem przyznawanym przez środowisko dziecięce, jakim jest Order Uśmiechu. Od 2013 roku jest zatem Kawalerem Orderu Uśmiechu. Pan Jacek to także sympatyk naszej organizacji. Otrzymał tytuł Przyjaciela Dziecka, ponieważ wiemy, że dzięki współpracy z tak znamienitą postacią możemy wspólnie czynić więcej, by zmieniać świat naszych dzieci na lepszy.

Magdalena Wilk,

Społeczna Rzecznik Praw Dziecka TPD

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1,5% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci

Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1,5%**

Uroczyste zwińczenie wieloletniej współpracy

Pod koniec lutego, w Komendzie Miejskiej Policji w Szczecinie, odbyło się niezwykle spotkanie. Prezes Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, p. Zygmunt Pyszkowski, odznaczył odznaką "Przyjaciela Dziecka" komendanta Mirosława Rożuka, Naczelnika Wydziału Prewencji. To specjalne odznaczenie, które wręcza się osobom wybitnie angażującym się w pracę na rzecz dzieci. Ta odznaka, podkreślił p. Zygmunt Pyszkowski, to uhonorowanie naszej, już 15-letniej współpracy i podkreślenie wyjątkowej wrażliwości Pana Rożuka na sprawy dzieci w naszym mieście. Podczas tego samego spotkania Komendant Miejski Policji, insp.

Piotr Makuch, przekazał Prezesowi Zachodniopomorskiego TPD podziękowania za zaangażowanie w organizację dwóch debat: w 2022 r., dotyczącej wsparcia seniorów oraz w 2023 r. w temacie wsparcia dzieci w sytuacjach kryzysowych. Doceniono również zaangażowanie naszej Rzeczniczki Prasowej Angeliki Muchowskiej za prowadzenie czterech debat zorganizowanych przez policję. Jesteśmy zdania, że tego typu spotkania, to nie tylko wymiana uprzejmości, ale również gwarancja skutecznej współpracy na rzecz dzieci.

Magdalena Wilk,

Społeczna Rzecznik Praw Dziecka TPD

ciąg dalszy ze str. 3.

rodzine. Miarą skutecznej pracy pedagogów rodzinnych, w zapobieganiu umieszczeniu w pieczy i powrotu z niej dzieci do rodzin biologicznych, z doświadczeń Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, w ostatnich 5-ciu latach, jest istotna i trwała poprawa sytuacji dziecka poprzez monitorowanie i współpracę z rodziną będącą w kryzysie, ale również po powrocie dziecka z pieczy zastępczej czy instytucjonalnej.

Przykładem tego są zrealizowane przez Zachodniopomorskie TPD projekty z RPO EFS od 2017 roku jak: „Droga do domu”, „Dziecko w domu należy miejsce”, „Nie ma jak w domu”, „W rodzinie siła”, „W kręgu rodziny” (dodatkowo kolejne w realizacji). W wyniku tego 350 dzieci wróciło do rodzin biologicznych, a w stosunku do ok. 1200 dzieci, instytucje pomocowe bądź sąd wstrzymały procedurę umieszczenia w pieczy zastępczej.

Alternatywą tego, czy odebrać, czy pozostawić dziecko w rodzinie, jest art. 109 KRO, czyli skierowanie dziecka do placówki wsparcia dziennego, w której daje ostateczną szansę pozostania dziecka w rodzinie. Służy temu art. 23 ust. 1 Ustawy „Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Dobrowolność rozumie się tym, że to pracownik socjalny rozpoznaje sytuację rodziny, a w kontrakcie socjalnym proponuje rodzinie wsparcie dziecka (art. 9 Ustawy) poprzez placówkę wsparcia dziennego, a jeżeli rodzic odmówi, a dobro dziecka tego wymaga, ostatecznie sąd decyduje o umieszczeniu dziecka w pieczy.

Zbyt częstym zjawiskiem jest jednak to, że sąd nie kieruje dziecka do placówki wsparcia dziennego, bo Gmina nie ma placówki wsparcia dziennego, natomiast Gmina nie powołuje takiej placówki, bo sądy nie kierują do niej dzieci. A przecież art. 176 Ustawy wskazuje, że do zadań

własnych Gminy należy m. in. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc, na wypadek nie tylko potrzeb wynikających z zawarcia kontraktu socjalnego OPS-u, ale również skierowania przez sąd.

Dotyczy to również Powiatów, zgodnie z art. 180 Ustawy, w których placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym powinny pełnić rolę koordynacyjną w zakresie zadań Gmin dotyczących pracy z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i instytucjonalnej prowadzonych przez organizatora pieczy zastępczej.

Z doświadczeń Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci przy realizacji projektów wynika, że współpracy, w większości Powiatów i Gmin, w tym zakresie praktycznie nie ma.

Podsumowując należy stwierdzić, że tylko upowszechnienie w Polsce, we wszystkich Gminach i Powiatach, placówek wsparcia dziennego i zatrudnienia w nich Pedagogów Rodzinnych jako skutecznego narzędzia i alternatywy przed odebraniem dzieci z rodzin biologicznych, będzie skutkowało zmniejszeniem ilości dzieci umieszczonych w pieczy.

Nie tylko wyczerpie jedną z możliwych form pomocy rodzinom, a dziecku uczyni szczęśliwe dzieciństwo, to również przyczyni się do praktycznej realizacji priorytetu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej "zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej i instytucjonalnej".

Tekst wystąpienia Prezesa TPD ZOR, Zygmunta Pyszkowskiego, na V Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt.: „Społeczno-prawne aspekty opieki i wychowania w XXI wieku - Wyzwania, Zagrożenia, Nadzieje”.

Warszawa, Koszalin, 25 listopada 2022 r.

Zajęcia kulinarne w Sokolnikach

W lutym, w Placówce Wsparcia Dziennego TPD w Sokolnikach, odbyły się Warsztaty Kulinarne pt. "Pieczemy babeczki". Na początku zajęć dzieci rozpoznawały i nazywały przygotowywane produkty, omawiały przybory wykorzystywane w przygotowywaniu ciast, aż w końcu zabrały się za robienie babeczek. Zapach piekących się babeczek wypełnił całą naszą placówkę. Dzieci z niecierpliwością spoglądały do piekarnika i podziwiała jak szybko rosną babeczki. Wkrótce nastąpiło skosztowanie ich z ciętą, owocową herbatką.

Agata Roszak, Wychowawca
Placówka TPD w Sokolnikach, gm. Maszewo

Dzień Dinozaura w Przedszkolu w Chwarstnicy

26 luty to dzień poświęcony dinozaurom. Większość przedszkolaków kocha wszystko, co z tymi prehistorycznymi gadami związane, dlatego też nie mogło zabraknąć dinozaurowych zabaw i w naszym przedszkolu. Przedszkolaki miały okazję przenieść się w prehistoryczny i tajemniczy świat

dinozaurów. Dzieci tego dnia poznały wybrane gatunki tych zwierząt, dowiedziały się skąd brały się dinozaury, czym się żywiły oraz z jakiego powodu wyginęły. Wykorzystując dostępne zabawki, klasyfikowały je według wielkości, rodzaju. W tym dniu nie zabrakło różnego rodzaju ciekawych zabaw, były wykopaliska, gdzie

szukały skamieniałych szkieletów, obserwacja dinozaura rosnącego w słoiku z wodą. Dinozaury królowały także w trakcie zabaw swobodnych. To był wspaniale spędzony czas.

Jolanta Szyczak, Marta Bus i Ula Polańska
Niepubliczne Przedszkole TPD w Chwarstnicy

Ferie na Potulickiej w Szczecinie

Ciekawe i kolorowe warsztaty w Pro Media, garść cennych informacji na temat zasad bezpieczeństwa podczas spotkania z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Szczecinie, bardzo lubiane przez nasze dzieci zabawy integracyjne z wykorzystaniem chusty animacyjnej oraz cykl zajęć z elementami socjoterapii i arteterapii. Do tego nasze mini-kino, a na zakończenie pyszna pizza - w taki ciekawy, różnorodny i pożyteczny sposób spędziliśmy tegoroczne ferie zimowe w naszej placówce.

Anna Żoła, Wychowawca, Pedagog rodziny
Daniela Piotrowska, Wychowawca
Placówka TPD, Szczecin, ul. Potulicka 29

Bal przebierańców w Nętkowie

Na początku lutego, w Placówce Wsparcia Dziennego TPD w Nętkowie, odbył się wspaniały Bal przebierańców. Było dużo śmiechu, zabaw i tańców - gdzieś musieliśmy spalić wszystkie te pączki i chrusty.

Karolina Pater, Kierownik
Marzena Krakowiak, Wychowawca
Placówka TPD Nętkowo gm. Recz

www.tpd.szczecin.pl

PODARUJ 1,5% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 **1,5%**

Ferie zimowe w Czarnogłowach

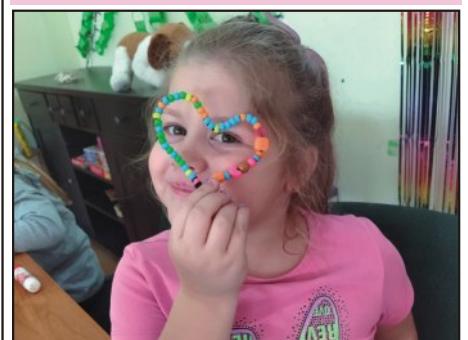
Kazimierz Kazimierzczuk, Wychowawca
Placówka TPD Czarnogłowy, gm. Przybiernów

Ferie zimowe, to wymarzony czas dla dzieci. Jak co roku wychowawca Placówki Wsparcia Dziennego TPD i instruktor Gminnego Ośrodka Kultury w Czarnogłowach, wspólnie zorganizowali atrakcyjne spędzanie czasu wolnego. Dzieci na zajęciach rozwijały swoje umiejętności plastyczne. Malowały, kolorowały, wykonywały laurki na Dzień Babci i Dziadka oraz wykonały pojemniki na przybory szkolne. Rozwijały również zdolności kulinarne przygotowując i piekąc pizzę oraz tosty. Wychowankowie skorzystali z dwóch wycieczek do Szczecina, które zorganizowała Gmina Przybiernów. Na zakończenie ferii odbył się bal karnawałowy. Dzieci brał udział w licznych konkursach, wybierano najlepszą kreację oraz króla i królową balu.

Walentynki w Radzanku

W Placówce TPD w Radzanku uroczyste obchodziliśmy Walentynki. Dzieci wykonały piękne serduszka z koralików.

Edyta Ciecierska, Wychowawca
Placówka TPD w Radzanku, gm. Maszewo

Pocztowe upominki na Walentynki

Mile zaskoczyła nas wizyta pracowników Poczty Polskiej w Świnoujściu, która zbiegła się z Walentynkowym świętem. Kolejny raz pracownicy poczty pamiętali o nas, organizując zbiórkę słodyczy, zabawek,

przyborów szkolnych, kolorowanek i innych fantastycznych drobiazków. Nasza Placówka, oprócz czerwieni serduszkowych balonów, wypełniła się kolorami wspaniałych prezentów. Nasze Walentynki były wspaniałe. Dziękujemy Ci kochana Poczto Polska!

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Nie tylko pączki na Tłusty Czwartek

Tłusty Czwartek to chyba jedyne święto, które umożliwia bezkarne objadanie się. Najpopularniejszymi tłustoczwartkowymi potrawami są pączki i faworki. W tym dniu zadbaliliśmy również o ruch i dobrą zabawę, żeby to wszystko spalić. Tłusty Czwartek rozpoczyna ostatni tydzień karnawału. Jego data jest uzależniona od Świąt Wielkiej Nocy. Czy wiecie, że geneza Tłustego Czwartku sięga, jak większość współczesnych obyczajów i obrzędów, czasów pogaństwa? Gdybyśmy urodzili się w starożytnym Rzymie, to właśnie w Tłusty Czwartek świętowałibyśmy odejście zimy i nadejście wiosny!

Dla mnie Tłusty Czwartek oprócz możliwości zjedzenia nieprzyzwoitej liczby pączków, oznacza, że rok zaczyna nabierać tempa i lada dzień zaczną się przygotowania do Wielkanocy. Lubię ten czas, kiedy wszystko zaczyna mienić się wiosennymi kwiatami i powietrze zmienia się na wiosenne. Smażone w głębokim tłuszczu ciasto, nie jest domeną wyłącznie Polski. Przygotowałam kilka grafik z różnych miejsc na świecie, w których również smaży się pączki. Z dziećmi można pobawić się w szukanie pączkowych krajów na mapach oraz w powtarzanie zagranicznych nazw określających pączkopodobne wypieki.

Emilia Moreń, Wychowawca
Placówka TPD, Trzebusz, gm. Trzebiatów

Poznawaliśmy bieguna Ziemi

Siedem kontynentów, a wśród nich Antarktyda na biegunie południowym. Jest też Arktyka wokół bieguna północnego, ale to nie kontynent. Gdzie mieszkają Inuici i dlaczego nie lubią kiedy nazywa się ich Eskimosami? Które zwierzęta lubią silny mróz, a które nie i dlatego woła biegun północny? Gdzie dokładnie mieszka Św. Mikołaj i dlaczego wszystkie zwierzęta na Grenlandii są białe? Tyle nowych wiadomości. Ale ciekawość świata u naszych przedszkolaków zawsze na najwyższym poziomie.

Marzena Brus
Przedszkole TPD, Szczecin os. Kasztanowe 85

Nowy Przyjaciel Dziecka w Świnoujściu

W dniu 31 stycznia, na sesji Rady Miasta Świnoujścia, uroczysto wręczono Prezydentowi naszego miasta, p. Pawłowi Sujce odznakę oraz legitymację Przyjaciel Dziecka - Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. To specjalne wyróżnienie zostało przyznane przez Zachodniopomorski Zarząd Regionalny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Szczecinie, a w imieniu Prezesa TPD w Szczecinie, p. Zygmunta Pyszkowskiego, przekazali je członkowie Miejskiego Koła TPD w Świnoujściu.

Odznaka Przyjaciela Dziecka przyznawana jest za wkład pracy społecznej w dziedzinie wychowania i opieki nad dzieckiem. Pan Paweł Sujka wykazał się ogromnym darem do pracy z dziećmi i młodzieżą oraz inicjatywami przynoszącymi radość dzieciom w ich codziennej i nie zawsze łatwej rzeczywistości.

Jest nam niezmiernie miło gościć człowieka o tak wielkim sercu i zaangażowaniu w naszym gronie, bo wspólnie będzie nam raźniej czynić dziecięcy świat lepszym i piękniejszym.

Marlena Więckowska,
Placówka Specjalistyczna TPD nr 2, Świnoujście

Warsztaty fotograficzne

Dzięki gościnności Środowiskowego Domu Samopomocy w Reczu, dzieci z Placówki TPD z Nętkowa uczestniczą w integracyjnych warsztatach fotograficznych. Fotografia daje ogromne pole do wyrażania siebie, swoich myśli, marzeń, osobowości. Uczymy się zarówno integrować jak i fotografować.

Pater Karolina, Kierownik, Wychowawca
Marzena Krakowiak, Wychowawca
Placówka TPD, Nętkowo, gm. Recz

www.tpd.szczecin.pl
PODARUJ 1,5% PODATKU
KRS 0000133561

Koło Pomocy Dzieciom i Osobom Chorym na Fenylketonurię TPD

Koło Pomocy Dzieciom i Osobom Chorym na Fenylketonurię TPD powstało z potrzeby wzajemnego wsparcia i integracji rodzin dzieci chorych na Fenylketonurię. Działalność Koła ma charakter społeczny i skupia się na udzielaniu wsparcia i pomocy. Ważną jej częścią jest dydaktyka i szkolenia. Przekazywanie informacji o chorobie, o sposobach prowadzenia diety, zagrożeniach i skutkach nieleczzonej choroby, dostępności specjalistycznej

żywności oraz możliwościach jej zakupu.

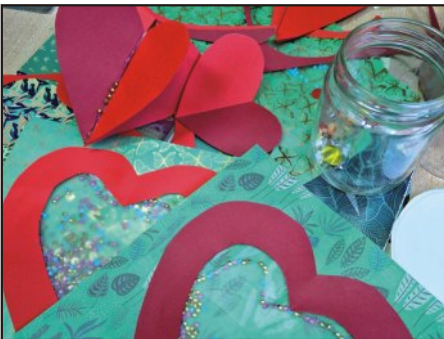
Służą temu, organizowane corocznie przez Koło w Ośrodku Wczasowym "Wrzos" w Łukęcinie, spotkania naukowo-integracyjne chorych i ich rodziców, gdzie mamy możliwość dzielenia się doświadczeniami w zmaganiach z chorobą i ustalać plany wspólnych działań na przyszłość. Podczas takich spotkań można posłuchać wykładów m. in.: doc. Marii Giżewskiej, dr n. med. Michała Patalana, dr n. med. Joanny Malickiej, lek. Alicji Leśniak

oraz dietetyk dr n. zdr. Kamili Strączek. Podopieczni mają też możliwość rozmowy z ginekologiem: dr n. med. Jerzym Giżewskim oraz psychologiem dr n. med. Martą Ilnicką. Działalność Koła to jednak nie tylko szkolenia, to także zapewnienie dzieciom wypoczynku i rozrywki oraz organizowanie spotkań świątecznych, integracyjnych, podczas których możemy zapewnić utrzymanie właściwej diety.

*Jolanta Janowicz-Bujnik
Przewodnicząca Koła*

Kasztanowe Walentynki

Wprowadź dzień św. Walentego to święto zapożyczony z dalekiej Ameryki, to jednak daje okazję do podarowania, komuś ważnemu w naszym życiu, symbolicznego prezentu. Tak się już przyjęło, że najczęściej są to kartki okolicznościowe, laurki, a najlepiej jak wykonane są własnoręcznie. Do kogo trafią te zrobione przez nasze dzieci? Tego nie chciały mi zdradzić, ale z pewnością będą świadectwem dbałości o dobre relacje koleżeńskie.

*Marzena Bruś, Wychowawca
Placówka TPD, Szczecin, os. Kasztanowe 85*

Bal Karnawałowy w Suchanówku

9 lutego odbył się Bal Karnawałowy dla podopiecznych z Placówek Wsparcia Dziennego TPD w Suchanówku i Tarnowa. W piątkowe popołudnie nasza placówka mogła powitać między innymi: piękną księżniczkę, Elbę z Krainy Lodu, piratkę, która przeplęnęła wiele mórz i oceanów, najprawdziwszą lalkę Barbie, dzielną kowbojkę z Dzikiego Zachodu, słodkie kotki mówiące ludzkim głosem, piorunującego Pikachu, błyskawicznego Sonica, wysokiej klasy koszykarza NBA i wielu innych, niesamowitych gości. Tego dnia zabawiani byliśmy przez DJ-a, który wybierał najlepsze utwory do tańca, a nasza placówka zamieniła się w prawdziwą dyskotekę, poprzez połączenie gry świateł, dymu i dźwięków. Zabawa była przednia.

*Anna Podolak, Kierownik
Wioleta Golec-Żukowska, Wychowawca
Placówki TPD w Suchanówku i Tarnowie*

Żłobkowe zabawy z mąką

Dzisiejsza aktywność naszych maluchów była niezwykle intrygująca: zamknięte, podświetlone pudełko, z na jego powierzchni dzieła własnoręcznie malowane mąką. Stworzyliśmy wyjątkową atmosferę, w której nasze Słoneczka mogły doświadczyć intensywności wrażeń zmysłowych. Światło w pudełku stymulowało ich wzrok, a dotykanie mąki rozwijało zmysł dotyku. Efekty były naprawdę niesamowite. Dla dzieci była to niezapomniana przygoda, która rozbudziła ich ciekawość i fascynację nowym, nieznanym światem iluzji.

*Ewelina Wróbel, Dyrektor-Opiekun
Żłobek "Słoneczko" TPD w Suchaniu*

Razem na rzecz dziecka i rodziny - współpraca MOPR-TPD

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci jest jedną z najstarszych i najbardziej doświadczonych organizacji pozarządowych, które wspierają dzieci i ich rodziny. Eksperti z TPD potrafią przekuć te doświadczenia w innowacyjne działania, dostosowując swoją ofertę do zmieniających się potrzeb rodzin. To szczególnie ważne z perspektywy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie, którego jednym z zadań jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności, między innymi wynikające z niewydolności opiekuńczo-wychowawczej. Utrzymująca się bardzo wysoka liczba dzieci, które wychowują się

w pieczy zastępczej, to istotny problem społeczny. MOPR, poprzez działania asystentów rodziny, pracowników socjalnych wspiera rodziców w przezwyciężaniu takich problemów. Dzięki placówkom wsparcia dziennego oraz pedagogom rodzinnym TPD nasze działania są dużo skuteczniejsze. Specjaliści MOPR mają partnerów wspierających rodziny w najtrudniejszej sytuacji.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Rozwój usług w tym zakresie, to jedno z naszych kluczowych zadań. Jako dyrektor MOPR i przewodniczący Zespołu ds. przekształcenia MOPR w Centrum Usług Społecznych odpowiadam za wypracowanie nowych usług społecznych dla mieszkańców Szczecina również w tym zakresie. Ich istotną część będzie realizowana przez organizacje pozarządowe. Dzięki doświadczeniu TPD i otwartości władz Towarzystwa na dzielenie się wiedzą będziemy mogli upowszechnić w szerszej skali wypracowane dotychczas rozwiązania. Szczecin jest jednym z nielicznych miast,

które finansują usługę pedagoga rodzinnego. Planowane przez nas projekty umożliwią wprowadzenie dodatkowych specjalistycznych usług, np. psychologów, mediatorów, prawników.

Nasza dotychczasowa współpraca już przynosi wymierne efekty w postaci wstrzymania procedur umieszczenia dzieci w pieczy, czy powrotu dzieci, który przebywały w pieczy zastępczej do rodzin naturalnych. Rozwój usług zapewni pomoc większej liczbie rodzin, w tym takim które dotychczas nie korzystały ze wsparcia MOPR.

Marcin Kowalski, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie

Przedszkolaki poznają świat

W przedszkolu TPD w Wapnicy odbyły się zajęcia z cyklu "Jak to jest zrobione?". Podczas zajęć dzieci dowiedziały się skąd się bierze makaron. Poznały cały cykl produkcji, od nasionka do ugotowanego makaronu. Sadziły nasionka, przesiewały mąkę, wyrabiały ciasto i kroili makaron nożem oraz przez maszynkę do robienia makaronu. To był naprawdę pełen frajdy dzień.

Agnieszka Woźniak, Ewa Kulesz, Agnieszka Kulawiak
Niepubliczne Przedszkole TPD w Wapnicy

PODARUJ 1,5% PODATKU

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
Zachodniopomorski Oddział Regionalny

KRS 0000133561 1,5%

www.tpd.szczecin.pl

Tłusty Czwartek z retro bajkami w Policach

W "Tłusty Czwartek", Pan Dominik Wołyński ze Stowarzyszenia "Krok po kroku", przygotował dla dzieci z Placówki Wsparcia Dziennego TPD w Policach przy ul. Bankowej 22, coś specjalnego i niespotykanego. Był to wieczór RETRO BAJEK. Z wykorzystaniem starych projektorów zaprezentowane zostały bajki utrwalone na kliszach. Dzieci przeniosły się do czasów swoich rodziców i dziadków.

Były to bajeczki o Panu Kamyczku ... "wielce pouczające", dobre wychowanie kształce", a przy tym niesamowicie śmieszne. Nasze dzieci były mocno zaangażowane. Nie zabrakło też słynnej "Pchły szachrajki" oraz gry "Pchełki". Wieczór dzieci zakończyły zajądaniem pączków od p. Dominika. Dziękujemy i czekamy na następne spotkanie.

Alicja Nowak-Janiszewska, Kierownik
Sandra Janiszewska-Borkowska, Wychowawca
Placówka TPD w Policach, ul. Barkowa 22

"Wśród Nas" - Pismo Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego w Szczecinie

Wydawca: TPD ZOR w Szczecinie, 70-415 SZCZECIN, Al. Papieża Jana Pawła II 42/U9

www.tpd.szczecin.pl e-mail: zarzad@tpd.szczecin.pl, **Wykonanie:** Abakus centrum reklamy, www.eurokubek.pl

Redaguje: Zespół, **Redaktor naczelny:** Magdalena Wilk, **Redakcja:** redakcja@tpd.szczecin.pl

ISSN 1643-3440

